

[Valdemar Thomsen.]

tjenligt at fortsætte sit Bondeplageri, vil nemlig den Harme, der nu raader i store og stigende Kredse af Befolkningen, slaa over i Desperation, og de paagældende vil blive et let Bytte for de rige Løfter, som Diktaturprofeterne nu slaar om sig med. Det vil være saa meget lettere at vinde Bonden for disse Idéer, som det er en Kendsgerning, at de autoritære Stater i Modsætning til vor med Skam at melde giver Bonden den Plads i Samfundet, som tilkommer ham.

Ogsaa derfor vil jeg henstille til Regeringen, at den, mens Tid er, tænker alvorligt over disse Forhold. Der er ikke noget at sige til, at saa mange Mennesker under disse Omstændigheder bliver desorienterede, bringes til at overse, at det aldeles ikke er Diktatur eller Folkestyre, der er afgørende, men at det er Mændene, som staar i Spidsen. Dem og dem alene er det, som det hele staar og falder med. Men altsaa, hvis Regeringen fortsætter med og fremturer i sine Vildfarelser, vil Forvirringen brede sig, og en skønne Dag er maaske Spillet gaaende, saafremt da ikke Demokratiet viser sig i Stand til at løse Problemerne tilnærmelsesvis saa godt som Diktaturet. Hvis ikke Kriser og Arbejdsløshed kan imødegaas med virkelig effektive Midler, tror jeg, at Begivenhederne en skønne Dag tager Fart, og saa kan vi, før nogen ved af det, staa midt i spanske Forhold, og saa bliver det Beslutninger, der tages uden for Landets Grænser, der bliver afgørende for vort Lands Skæbne.

Det var vel noget i den Retning, der foresvævede det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, da han i Gaar sluttede sine pessimistiske Betragtninger fra denne Plads. Jeg synes ærlig talt, han i sin Tale burde have undgaaet det Spark, han afleverede til Landbrugernes Sammenslutning. En Undskyldning for det ærede Medlem er, at han maaske ikke, i Modsætning til Fritz Clausen, er klar over, hvilke Konsekvenser det kunde faa, saafremt L. S. slap sit Tag i den danske Bonde.

Stillingen for vort Land er alvorlig, og derfor paatager de Sportspolitikere, som nu halser Landet rundt med eller uden Diktaturmaske, sig et Ansvar, som jeg ikke tror de aner Rækkevidden af, og som deres mere eller mindre brogede Tilhørerskare ikke er i Stand til at bedømme. Men Hovedansvaret, det tror jeg Tiden er inde til at sige, for en eventuel Ulykke — den behøver ikke nærmere at beskrives — vil falde med hele sin Vægt paa Regeringen og dens Partier,

som endnu har Magt til at lede Udviklingen i de for dansk Folkeejendommelighed rette Baner. Ogsaa Oppositionen har naturligvis sit Ansvar for, at Tiden til at ændre de bestaaende Misforhold ikke forpasses.

Det er under saadanne alvorlige Omstændigheder ikke nok at sige nej til Diktatur. Vi maa samtidig sig ja til, at der i vort Folk maa iværksættes en virkelig Genrejsning økonomisk og moralsk. Jeg sagde før, at en politisk Samling i Landbruget over virkelig bred Front vil være Forudsætningen for Samarbejdet mellem Arbejder og Bonde, men lad mig tilføje: den er sikkert tillige Midlet til at iværksætte dette Samarbejde. Sagen er den, at Socialdemokratiet efter alle Solemærker at dømme desværre vil have meget vanskeligt ved at gøre sig fri af Storfinansens Indflydelse og gøre sig færdig til et saadant Samarbejde, medmindre det tvinges dertil. Tvinge Regeringen til Samarbejde under lige Vilkaar med Bonden kan imidlertid kun et Parti, der staar i et intimt Samarbejde med et organiseret Landbrug. Dette at tvinge en Regering lyder maaske noget brutalt, men jeg ved nu ikke noget bedre Udtryk. Derimod ved jeg, at for stor Underlegenhed hos den ene Part fører til, at den stærke hundser den svage, hundser, ja, akkurat som det nu er foregaaet med de store Oppositionspartier, og som det er gaaet i økonomisk Henseende med Landbruget. Jævnbyrdighed derimod, hvor begge Parter formaar at gøre sig gældende, fører, naar de første Besværligheder er overstaaet, til gensidig Respekt, til Imødekommenhed, til Forhandling. Det er en Regel, vi har set gælde den store Politik Landene imellem, men den gælder i lige saa stor Udstrækning inden for Grænserne, hvor den kan føre til forstaaende Samarbejde.

Lykkeligst og til Ære for den i Øjeblikket stærkeste vilde det være, om Samarbejdets Kunst kunde læres uden de haarde Forholdsregler. 12 Aars økonomisk Mishandling af Landbruget og de arbejdsløse viser imidlertid, at det er Magt og ikke Ret, der sættes i Højsædet. Den Kendsgerning maa vi, som af den forurettede Part er sat til at røgte den store Opgave, tage Konsekvensen af.

Nu ved jeg nok, at Statsministeren, til Trods for at han ikke mener det, vil kalde en saadan Politik for Trusler, som maa afvises, og at Retsforbundet vil sige — de har sagt det før her i Salen —, at det er Revolution. Landbruget ved altsaa, hvor det har de Herrer Retsstatsfolk i Kampen for sine Rettigheder, og det kan da altid være en Fordel. For mig maa man imidlertid kalde